

Javaslat a

***„[Lakner Artúr életműve¹]*”**

települési/tájegységi/ágazati²

értéktárba történő felvételéhez

Készítette:

Bóka László (név)

..... (aláírás)

Budapest, Erzsébetváros, 2024.05.15. (település, dátum)

(P. H.)

¹ Kérjük, adja meg a nemzeti érték pontos megnevezését.

² Kérjük, húzza alá a megfelelőt.

I. A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve:

Szücs Balázs alpolgármester

2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:

Név: Szücs Balázs alpolgármester

Levelezési cím: 1073 Budapest, Erzsébet körút 6.

Telefonszám: -

E-mail cím: szucs.balazs@erzsebetvaros.hu

II. A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése: Lakner Artúr életműve

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása:³:

☐ agrár- és élelmiszergazdaság	☐ egészség és életmód	☐ épített környezet
☐ ipari és műszaki megoldások	☐ <u>kulturális örökség</u>	☐ sport
☐ természeti környezet	☐ turizmus és vendéglátás	

a szakterületi besorolás indokolása: színháztörténet

3. A nemzeti érték a magyarországi együtt élő népekhez, az államalkotó tényezőként elismert nemzetiségekhez kapcsolódó érték:

- ☐ igen
amely nemzetiség:⁴

- ☐ nem

4. A nemzeti érték fellelhetőségének helye:

Budapest, VII. kerület, Erzsébetváros, Erzsébet krt. 16. (lakóhely és hivatalos központ)

5. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik:

☐ települési

☐ tájegységi

☐ ágazati

amely értéktár neve: Erzsébetvárosi Értéktár

6. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása, a megjelölt szakterületi kategória indokolása (amennyiben nemzetiséghez kapcsolódó érték, a nemzetiségi vonatkozások, a nemzetiséghez való kötődés bemutatása):

³ Egy szakterületenkénti kategória megjelölése lehetséges.

⁴ Kérjük, jelölje és nevezze meg, amennyiben magyarországi együtt élő népekhez, az államalkotó tényezőként elismert nemzetiségekhez kapcsolódó az érték.

131 éve 1893-ban született Lakner Artúr, akinek a neve egykor fogalom volt, de ma már szinte senki sem ismeri a nevét. Különleges gyerekszínházában, amely 20 évig működött olyan gyerekekből nevelt nagy színészeket, mint Ruttkai Éva, Zsolnai Hédi, Galambos Erzs, Harkányi Endre, Kishegyi Árpád, Lakatos Gabriella, Örkényi Éva vagy Ferrari Violetta. A Gyermekszínház története 1926-ban kezdődött. Lakner Artúr, a mozigépészből lett író, műfordító, mozi- és színidirektor ekkor ébredt rá, hogy a gyermekek életében ne a harc és az erőszak legyen a modell, hanem saját életükből vett események bemutatására van szükségük, hogy megértsék mit jelentenek a szeretet, a barátság és az önzetlenség fogalmai. Lakner Artúr megírta, bemutatta és filmre vitte minden idők egyik legsikeresebb magyar ifjúsági regényét, az Édes mostohát. 1944-ben a zsidó származása miatt behívót kapott a Röck Szilárd utcai gyűjtőtáborba, később Németországba hurcolták, ahol nyoma veszett.

7. Indokolás az értéktárba történő felvétel mellett:

Lakner Artúr gyermekszínházának központja, illetve lakása ugyanazon a helyen volt Erzsébetvárosban az Erzsébet körút 16-ban, ráadásul itt a kerületben vette feleségül 1916. november 12-én Wollner Ágnes. Az Erzsébetvárosi Értéktár kötelessége, hogy megőrizze az első magyar szinkron elkészítőjének, későbbi legendás színészek felfedezőjének nevét.

8. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források):

<https://www.ujsgmuzeum.hu/lakner-artur/>

[Ki volt Lakner bácsi? Spinoza](#)

[Lakner Artúr | Magyar életrajzi lexikon | Kéz könyvtár \(arcanum.com\)](#)

[Lakner Artúr - Könyvei / Bookline](#)

9. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe: nincs

III. MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja
2. A Htv. 1. § (1) bekezdés *m)* pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek
3. A javaslatban megadott adatok kezelésére, illetve a benyújtott teljes dokumentáció, - ideértve a csatolt dokumentumok, saját készítésű fényképek és filmek felhasználására is - vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat
4. A nem saját készítésű dokumentumok szerepeltetése esetén az adott dokumentum tulajdonosának hozzájáruló nyilatkozata a szabad felhasználásról.

Szakmai ajánlás az Erzsébetvárosi Értéktárba

Sokgyermekes családban nőtt fel. Világháborús frontszolgálat után 1919-1924 között a Corvin-filmgyár gyártelepét vezette, egyidejűleg külföldi burleszkfilmek (Chaplin, Harold Lloyd, Buster Keaton) vígjátékainak feliratait fordította és írta át magyarra. Ezután filmdramaturg, illetve 1925-től 1937-ig a Royal Apollo és társfilmszínházainak igazgatója volt. Ez volt gyermekszínházának első fellépési helyszíne is. 1935. november 3-án a Magyar Mozgóképszínházi és Filmipari Tisztviselők Országos Szövetségének társelnöke lett. Ugyanebben a hónapban a Magyar Film Iroda műtermében elkezdtek az első magyar szinkronmunka elkészítését, melynek alkotói dramaturgnak őt kérték fel. A Hófehérke és a hét törpe című Walt Disney-produkció törpéinek neveit is ő találta ki. A Fészek Klub örökös tagja volt. 1937-ben Lakner Filmservice néven sikeres reklámvállalatot alapított.

Neve és az általa alapított gyermekszínház egykor fogalom volt. Professzionális módon foglalkozott a gyermekek művészi és szellemi nevelésével. Zenés gyermekszíndarabjai főleg a Vígszínházban kerültek bemutatásra, ahol 1930-tól 1938-ig tartott állandó gyermekelőadásokat. Édes Mostoha című gyermekoperettjéből 1935-ben filmet írt.

Nevét igazán ismertté az általa 1926-ben létrehozott Lakner bácsi Gyermekszínháza tette, ahol több jelentős művész (Ádám Klári, Örkényi Éva, Ferrari Violetta, Galambos Erzsi, Pápai Erzsi, Szombathelyi Blanka, Ruttkai Éva, stb.) kezdte pályáját. A zsidótörvények korlátozták működését, majd 1944-ben elhurcolták, valahol Németországban halt meg.

Simon Bernadett, tájékoztató könyvtáros, OSZK

Budapest, 2024. május 13.

Forrás: [Lakner Bácsi Gyermekszínháza](#) | [Nullaév \(nullaev.hu\)](#)